

Om Cepra-riben

Ønsker du selv at bidrage med artikler til tidsskriftet kan du klikke ind på: <https://journals.ucn.dk/index.php/cepra>. Her kan du læse om tidsskriftet, finde tema for kommende numre, deadlines, skrivemanual samt oplysninger om de formelle krav. Her kan du også oprette dig som læser og/eller reviewer af tidsskriftet.

Redaktion

Docent Tanja Miller, Professor Palle Rasmussen, Docent Thomas Thyrring Engsig, Lektor Søren Pjengaard, Udviklingskonsulent Trine Lolk Haslam

Udgivet af

Udgivet af Forsknings- og udviklingsafdelingen, UCN. Henvendelse om CEPRA-riben rettes til mail: tlh@ucn.dk

Design: **clienti.**

ISSN 2445-818X

Indhold

- Åbne læringsmuligheder som et fælles lokalt anliggende – Hvordan evaluerer man det?

Side 4

- Evaluering af læringsmiljøer i dagtilbud, ECERS-3 og den styrkede pædagogiske læreplan.

Side 18

- Når børn sætter ord på legen

Side 24

- Udviklingsorienteret undervisningsevaluering.

Side 36

- Man behøver ikke at være dum, bare fordi man ikke siger noget

Side 48

- Dannelsen, der forsvandt, eller hvorfor kompetencer og dannelse ikke er det samme. En replik

Side 58

- Dannelse og kompetence

Side 64

Forord

Dette temanummer har fokus på evaluering af kvalitet og udbytte af samarbejde mellem dagtilbud, folkeskoler og lokalsamfund.

I folkeskoleloven er det bestemt, at skolerne skal indgå i samarbejde og partnerskaber med virksomheder, andre uddannelsesinstitutioner, foreninger og tilbud i lokalsamfundet. I forbindelse med vedtagelsen af en ny dagtilbudslov med en styrket læreplan sættes ligeledes fokus på det "åbne dagtilbud".

Samarbejde mellem skoler og dagtilbud, familier og lokalsamfundets institutioner og aktører betyder, at nye læringsmiljøer rummer en kombination af forskellige professionelle og frivillige tilgange, med hver deres forudsætninger og kvalitetskriterier. Hvad sker der fx, når de professionelle aktører "åbner" eller udbreder pædagogik og didaktik til civilsamfundet? Åbnes op for erodering af pædagogisk arbejde – eller af civilsamfundets beskyttelsesstrukturer – er det omfattet af "privatlivets fred"?

Et centralt spørgsmål er, hvordan man kan evaluere kvalitet og udbytte af pædagogik og indsats i sådanne sammensatte åbne læringsmiljøer. Det omfatter både evaluering af læringsmiljøer og evaluering af miljøernes bidrag til børns og unges læring. Temanummeret indeholder syv artikler, hvoraf tre er udenfor tema. Den anden sidste er en replik til dannelsesbegrebet, som var i temanummer 24 og den sidste et svar på denne replik.

Den første artikel, som er skrevet af Gitte Miller Balslev, har titlen: Åbne læringsmuligheder som et fælles lokalt anliggende – Hvordan evaluerer man det? Artiklen behandler hvordan nye centrale styringstiltag, som Åben Skole og Åben dagtilbud, skal styrke børns læring gennem lokalt samarbejde og nære partnerskaber. Der bliver stillet skarpt på hvordan nye samarbejder skaber forudsætninger for nye læringsmiljøer og på hvilke barrierer der er for dette. Og på hvordan kan det evalueres? Et bestemt evalueringsredskab, der måler lokalområdets evne til at skabe bæredygtige uddannelsesnetværk for læring og diskussion af dette. I den forbindelse præsenteres NetEdu- værktøjet og dets teori og metode, som danner et grundlag at diskutere redskabets potentialer som dialog og evalueringsredskab.

Den anden artikel, som er skrevet af Christina Medom og Torben Næsby, har titlen: *Evaluering af læringsmiljøer i dagtilbud. ECERS-3 og den styrkede pædagogiske læreplan*. Artiklen tager afsæt i den nye styrkede læreplan for dagtilbud og hvilke muligheder for læring og læringsmiljøer der kan tilbydes børn i denne ramme. Artikler behandler hvordan det pædagogiske arbejde efter den styrkede pædagogiske læreplan skal dokumenteres og at det skal kunne evalueres systematisk, så pædagogerne selv, forældre, de kommunale forvaltninger og politikere kan se, om man når bekendtgørelsens mål, hvordan man når dem og mere generelt, om det pædagogiske arbejde er godt nok. Formålet med artiklen er at give et helt overordnet perspektiv på, hvorvidt det standardiserede måleværktøj ECERS-3 (Early Childhood Environment Rating Scale, version 3, Harms, Clifford & Cryer, 2015) på en meningsfuld måde vil kunne evaluere pædagogisk praksis med den styrkede pædagogiske læreplan i dagtilbud og dermed kan give viden om arbejdet med at understøtte pædagogisk praksis i dagtilbud

Den tredje artikel, er skrevet af Kasper Moes Drevsholt, og har titlen: Når børn sætter ord på legen. Artiklen giver et indblik i en ekstracurriculær læringsaktivitet, hvor underviser, studerende og en gruppe børn samarbejder om evaluering af Sprogfitness, en årlig national sproglegsday. Sprogfitness udvikles kontinuerligt ved et tværprofessionelt samarbejde mellem de oprindelige initiativtagere, Aalborg Bibliotekerne og UCN. Artiklen stiller skarpt på en udviklingsfokuseret evaluering af Sprogfitnessdagen i 2017. Her var børnenes oplevelse i fokus. Efter en indledende beskrivelse af Sprogfitness som et reflektivt læringsdesign redegøres der for tidligere evalueringer af Sprogfitness. Afslutningsvis præsenteres indsigterne fra evaluering fra 2017, hvor børnenes stemmer er tydelige.

Den fjerde artikel, er skrevet af Birgitte Lund Nielsen og Jens Hansen Lund, og har titlen: *Udviklingsorienteret undervisningsevaluering*. I artiklen redegøres der for erfaringer fra et projekt, hvor et formativt og et summativt evalueringsredskab er blevet udviklet og afprøvet på tre såkaldte kompetenceløft-hold for lærere. Målet med udviklingsorienteret undervisningsevaluering har været at støtte en meningsfuld evalueringsproces via resultat anvendelse og diskussion heraf på undervisningsholdene. Inspiration er hentet i udviklingsorienteret evaluering

med anerkendelsen af den komplekse kontekst, karakteriseret ved non-linearitet, emergens og kontingens. De deltagende undervisere fremhæver dialog om fagpersonlig udvikling som positiv, da underviserne er blevet inddraget i drøftelser om evalueringsdesign.

Den femte artikel, er skrevet af Karin Løvenskjold Svejgaard, Paola Valero og Kjeld Sten Iversen, og har titlen: 'Man behøver ikke at være dum, bare fordi man ikke siger noget' – deltagelse, bedømmelse og in(eks)klusion af drenge i gymnasiet. Artiklen behandler drenges potentielle inklusion eller eksklusion fra uddannelsessystemet som et resultat af en spænding mellem gymnasiale normer for deltagelse og bedømmelse. Det undersøges hvordan drenge ser sig selv i forhold til normerne for at opnå et godt resultat. Således identificeres et diskursivt netværk af historisk skabte kulturelle teser om at være en god elev gennem analyser af elevinterview. Det påvises, at det 'at markere' forbinder deltagelse, bedømmelse og karaktergivning, samtidig med at markering klassificerer, disciplinerer og styrer drengene mod de adfærdsformer, der forbindes med læring. En problematisering af markering sætter spørgsmålstegn ved magteffekten af pædagogisk praksis og dens virkning på elevernes diversitet.

Den sjette artikel, er skrevet af Hanne Leth Andersen, og Jens Christian Jacobsen og har titlen: Artiklen er en replik til Palle Rasmussens artikel "Dannelse, kompetence og evaluering" i CEPRA-striben 24, april 2019. Denne artikel præsenterer en anden læsning af de samme historiske referencer og argumenterer for at kompetencer kun har afløst dannelsesbegrebet, for så vidt som dannelse forstås som en helt bestemt type tankegods. Artiklen konkluderer at humanistisk dannelse ikke alene har stor betydning for befolkningen, men at dannelse er forudsætningen, for at kompetencer kan anvendes af det uddannede menneske.

Den syvende artikel, er skrevet af Palle Rasmussen og har titlen "Dannelse og kompetence" og er svar på replik fra Hanne Leth Andersen og Jens Christian Jacobsen.

Vi ønsker jer god læselyst
På vegne af redaktionen
Tanja Miller
Ansvarshavende redaktør